

Cyfarfod Cynghrair Bro Aberffaw Alliance Meeting

Nodiadau cyfarfod – 13/09/22 Neuadd Pritchard Jones Institute

Yn bresennol:

C.G Topps - Cyngor Cymuned Aberffraw
Tim Owen- Cyngor Cymuned Rhosyr & Bodorgan
Jude Williams- Dwyran
Amanda Davies- Dwyran
Paul Davies- Dwyran
Cyng Arfon Wyn
Cyng John Ifan Jones
Manon Wyn – Niwbwrch
Sophy Tidswell- Hen Fecws, Dwyran
Mike Tidswell- Hen Fecws, Dwyran
Trefor Owen- Bethel
Alan Smith- Cyngor Cymuned Bodorgan
Jaris Ash- Fferm Talysarn
Pat Dobbie- Malltraeth Ymlaen
Lyndsey Williams- Medrwn Môn
Anne Jones- Medrwn Môn

Ymddiheuriadau:

Di Broad- Caffi Wiwer Goch
Alun Foulkes- Cyngor Cymuned Bodorgan

Eitem Agenda	Diweddariad	Gweithred
Croeso ac ymddiheuriadau	<p>Croesawodd Lyndsey Williams bawb i gyfarfod cyntaf Cynghrair Bro Aberffraw ac eglurodd am ardaloedd y ward sy'n gynnwys Dothan, Malltraeth, Bodorgan, Bethel, Llangaffo, Dwyran, Niwbwrch a'r ardaloedd cyfagos.</p> <p>Mae Bro Aberffraw yn ward etholiadol newydd yn dilyn yr etholiadau cyngor diwethaf.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Trosolwg Cynghreiriau	<p>Rhannodd Lyndsey Williams gopiâu o'r dystiolaeth a gasglwyd ar gyfer ward Bro Aberffraw a rhoddodd drosolwg o'r Rhaglen Cynllunio Lle a'r hyn y mae'r Rhaglen yn bwriadu ei gyflawni.</p> <p>Mae Cynllunio Lle yn raglen a ddarperir mewn partneriaid gyda Chyngor Ynys Môn. Mae'r broses yn mapio'r asedau o fewn ward, yn dod â'r dystiolaeth yn ôl i gymunedau ac yn gofyn iddynt adnabod blaenoriaethau yr hoffent weithio arnynt naill ai fel cymuned neu gyda'r Cyngor – yn dibynnu ar y flaenoriaeth.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Strwythur Cynghrair	<p>Mae'n ofynnol sefydlu cynghreiriau fel grwpiau ffurfiol a dylai fod ganddynt</p>	Gweithred - Lyndsey i'w rannu yn y cyfarfod nesaf

<ul style="list-style-type: none"> • Cyllid Cychwynnol 	<p>gynrychiolwyr o bob rhan o'r ward lle mae hynny'n bosibl. Nid oes angen i chi gynrychioli grŵp i fynychu, mae cyfarfodydd yn agored i breswylwyr.</p> <p>Bydd Medrwn Môn yn darparu cyfansoddiad drafft a chylch gorchwyl i gynghreiriau - gallant addasu'r rheini i siwtio.</p> <p>Bydd angen i gynghreiriau hefyd ethol Cadeirydd, Is-Gadeirydd a Thrysorydd</p> <p>Mae Cynghreiriau eisoes wedi'u sefydlu yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lligwy • Bro'r Llynnoedd • Seiriol <p>Mae eraill yn cael eu sefydlu yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aethwy • Crigyll <p>Rhoddodd Lyndsey enghreifftiau o brosiectau yr oedd Cynghreiriau eraill wedi'u creu drwy Cynllunio Lle a chyflwynwyd rhai enghreifftiau yn y cyfarfod.</p> <p>Bydd cyllid cychwynnol o £4,000 ar gael i bob ardal Cynghrair i greu prosiectau tasg a gorffen i fynd i'r afael â'r blaenoriaethau a nodir ganddynt.</p> <p>Yna gellir sefydlu grwpiau tasg a gorffen yn erbyn pob blaenoriaeth os oes angen – trafodwyd enghreifftiau o grwpiau tasg a gorffen eraill mewn Cynghreiriau eraill.</p> <p>Roedd cwestiynau ynghylch sut y gellid gwario'r cyllid cychwynnol. Esboniodd Lyndsey mai mater i'r Gynghrair oedd hyn yn gyfan gwbl, ond roedd ganddynt ddau opsiwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agor y gronfa fel un pot o £4,000 i greu un prosiect mawr • Agor y gronfa a'i rhannu rhwng ardaloedd y cynghorau cymuned – mae hyn wedi ei wneud mewn ardaloedd Cynghrair eraill (Lligwy, Bro'r Llynnoedd a Seiriol). <p>Bydd Medrwn Môn yn cefnogi'r Cynghreiriau yn eu 12 mis cyntaf, gan</p>	<p>Gweithred - i'w drafod yn y cyfarfod nesaf</p> <p>Gweithred - Gellir dod o hyd i astudiaethau achos yma: https://www.medrwnmon.org/cy/unigolion-ar-gymuned/cynllunio-lle/astudiaethau-achos</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Beth sy'n digwydd nesaf? 	<p>drefnu cyfarfodydd, eu helpu i sefydlu fel grŵp cyfansoddiadol ac ati.</p> <p>Mynegwyd pryderon nad oedd y Cyngor Sir yn ymgysylltu nac yn gwrandao ar lais y gymuned yn y gorfennol h.y. parciau chwarae. Esboniodd Lyndsey y gallwn ystyried hyn wrth symud ymlaen, a nodi'r holl gamau gweithredu neu sgysiaua blaenorol sydd wedi bod. Gallwn hefyd ystyried a yw'r materion hyn yn rhai y mae angen eu nodi fel un o'r meysydd blaenoriaeth cychwynnol.</p> <p>Cafwyd trafodaeth hefyd am sut i gynnwys pobl ifanc yng ngwaith y Gynghrair. Rhoddodd Lyndsey enghreifftiau o'r gwaith a wnaed yng Nghyngreiriau Bro'r Llynnoedd a Seiriol i gynnwys pobl ifanc.</p> <p>Gofynnodd Lyndsey i'r grŵp a oedd ewylllys i ddatblygu Cynghrair yn yr ardal - pawb yn gytŷn.</p> <p>I egluro'r broses wrth symud ymlaen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapio ac astudiaethau achos i'w rhannu gan bawb i unrhyw un sydd â diddordeb yn eu barn nhw • Penderfynu ar y tair/pedair blaenoriaeth i weithio arnynt yn y cyfarfod nesaf • Cytuno ar y cyfansoddiad a'r Cylch Gorchwyl • Swyddogion Ethol • Sefydlu grwpiau gwaith a phenderfynu sut i gynnig y cyllid cychwynnol 	<p>Gweithred- Pawb i rannu cyn y cyfarfod nesaf</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Unrhyw mater arall 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae Lyndsey wedi cael gwahoddiad i gyflwyno Cynllunio Lle yng Nghyngor Cymuned Bodorgan 23/01/23 • Trafodaeth am ein hadeiladau cymunedol a sut rydym yn cael pobl i ddefnyddio'r hyn sy'n cael ei ddarparu (Mannau Cynhesach, Teledu SMART ac ati) yn ogystal â sut rydym yn cael pobl i roi gwybod i ni pa fath o weithgareddau yr hoffent eu gweld yn eu neuaddau cymunedol ac ati. • Arian o ffynonellau eraill - rhoddodd Lyndsey drosolwg o 	<p>Gweithred - Cefnogir hybiau ac adeiladau cymunedol fel rhan bwysig o'r Rhaglen Llundio Lle. Bydd cefnogi'r rhain yn cael eu cynnwys yn y drafodaeth am flaenoriaethau yn y cyfarfod nesaf</p> <p>Gweithred: bydd trafodaeth am y cyllid sydd ar gael i helpu'r Gynghrair i weithio tuag at</p>

	<p>gyllidwyr a allai hefyd ddarparu arian ar gyfer Cyngreiriau cymunedol gan gynnwys Cymdeithas Elusennol Ynys Môn, Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr, y Loteri Genedlaethol, Plant Mewn Angen a.y.b.</p>	<p>ei blaenoriaethau yn digwydd pan fydd y grŵp wedi trafod syniadau prosiect</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dyddiad y cyfarfod nesaf 	<p>Dydd Llun 27/02/23, Hen Fecws Dwyran 6.30pm</p>	<p>Gweithred- Lyndsey i'w rhannu</p>

Cyfarfod Cynghrair Bro Aberffraw Alliance Meeting

Meeting notes – 13/09/22 Neuadd Pritchard Jones Institute

Present:

C.G Topps – Aberffraw Community Council
Tim Owen- Rhosyr & Bodorgan Community Councils
Jude Williams- Dwyran
Amanda Davies- Dwyran
Paul Davies- Dwyran
Cllr Arfon Wyn
Cllr John Ifan Jones
Manon Wyn – Newborough
Sophy Tidswell- Hen Fecws, Dwyran
Mike Tidswell- Hen Fecws, Dwyran
Trefor Owen- Bethel
Alan Smith- Bodorgan Community Council
Pat Dobbie- Malltraeth Ymlaen
Lyndsey Williams- Medrwn Môn
Anne Jones- Medrwn Môn
Jaris Ash- Talysarn Farm

Apologies:

Di Broad- Caffi Wiwer Goch
Alun Foulkes- Bodorgan Community Council

Agenda Item	Update	Action
Welcomes and apologies	<p>Lyndsey Williams welcomed everyone to the first meeting of the Bro Aberffraw Alliance and clarified the areas covered by the ward included Dothan, Malltraeth, Bodorgan, Bethel, Llangaffo, Dwyran, Newborough and surrounding areas.</p> <p>Bro Aberffraw is a new electoral ward following the last council elections.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Place Shaping Programme overview	<p>Lyndsey Williams shared copies of the evidence collected for the Bro Aberffraw ward and gave an overview of the Place Shaping Programme and what the Programme aims to achieve.</p> <p>Place Shaping is a programme delivered in partners with Anglesey Council. The process maps the assets within a ward, brings the evidence back to</p>	

<ul style="list-style-type: none"> <p>Alliance Structure</p> <p>Seed funding</p> 	<p>communities and asks them to identify priorities that they would like to work on either as community or with the Council- depending on the priority.</p> <p>Alliances are required to be set up as formalised groups and should have representatives from all areas of the ward where possible. You don't need to represent a group to attend, meetings are open to residents.</p> <p>Alliance will be provided with draft constitution and terms of reference by Medrwn Môn- they can adapt those to suit.</p> <p>Alliances will also need to elect a Chair, Vice Chair and Treasurer</p> <p>There are already Alliances set up in:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lligwy Bro'r Llynnoedd Seiriol <p>There are others being set up in:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aethwy Crigyll <p>Lyndsey gave examples of projects that other Alliances had created through Place Shaping and there were some examples presented in the meeting.</p> <p>Each Alliance area will have £4,000 seed funding made available to them to create task and finish projects to address the priorities that they identify.</p> <p>Task and finish groups can then also be set up against each priority if needed- examples of other task and finish groups in other Alliances was discussed.</p> <p>There were questions relating to how the seed funding could be spent. Lyndsey explained that it was entirely up to the Alliance, but they had a couple of options:</p> <ul style="list-style-type: none"> Open the fund as one pot of £4,000 to create one large project Open the fund and split it between the community council areas – this has been done in other Alliance areas 	<p>Action- Lyndsey to share at next meeting</p> <p>Action- to be discussed at the next meeting</p> <p>Action- Case studies can be found here: https://www.medrwnmon.org/en/individuals-and-community/place-shaping/case-studies</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • What happens next? 	<p>(Lligwy, Bro'r Llynnoedd and Seiriol)</p> <p>Medrwn Môn will support the Alliances in their first 12 months, setting meetings, helping them to set up as a constituted group etc.</p> <p>Concerns were raised about County Council not engaging or listening to the voice of the community previously i.e play parks. Lyndsey explained that we can consider this moving forward, and identify all previous actions or conversations that have happened previously. We can also consider whether these issues are ones that need to be identified as one of the initial priority areas.</p> <p>There was also a discussion about how to involve young people in the work of the Alliance. Lyndsey gave examples of the work done in Bro'r Llynnoedd and Seiriol Alliances to involve young people.</p> <p>Lyndsey asked the group whether there was a will to develop an Alliance in the area- all in agreement.</p> <p>To clarify the process going forward:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapping and case studies to be shared by all to anyone who they might think is interested • Decide on the three/four priorities to work on in the next meeting • Agree the constitution & Terms of Reference • Elect Officers • Set up working groups and decide how to offer out the seed funding 	<p>Action: All to share before the next meeting</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Any other business 	<ul style="list-style-type: none"> • Lyndsey has been invited to present Place Shaping at Bodorgan Community Council 23/01/23 • Discussion about our community buildings and how we get people to use what is being provided (Warmer Spaces, SMART TV's etc) as well 	<p>Action: Hubs and community buildings are supported as an important part of the Place Shaping Programme. Supporting these will be included in the discussion about priorities at the next meeting</p>

	<p>as how we get people to let us know what types of activity they would like to see in their community halls etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funding from other sources- Lyndsey provided an overview of funders who could also provide money for community Alliances including the Anglesey Charitable Association, Betsi Cadwaladr Health Board, the National Lottery, Children in Need etc 	<p>Action: discussion about funding available to help the Alliance address its priorities will happen when the group has established project ideas</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Date of next meeting 	<p>Mon 27th Feb 2023, Hen Fecws Dwyran</p>	<p>Action- Lyndsey to share info before next meeting</p>